

BEVEZETŐ

A Katedra iskola alapításakor – éppen tíz évvel ezelőtt – a fenntartó kuratórium modern, a kor kihívásainak megfelelő, a tanulókat piacképes ismeretekkel felvértező oktatási, képzési gyakorlat folytatását tűzte ki alapvető célként.

A célok elérését egyrészt az azokat maradéktalanul vállaló tantestület létrehozásával, másrészt a technikai feltételek megteremtésével kívántuk biztosítani.

A törekvések megvalósítása, az iskola vezetésének és tanárainak értő munkáját igazolandó, az első nyolc évben figyelmet érdemlően, de az anyagi lehetőségektől behatároltan zajlott, annak ellenére, hogy több pályázaton indultak és nyertek. Sikerral vettek részt többek között az IHM-ITP-19 és 24-es a „Középiskolai multimédiás prezentációs eszközök”, illetve a „Műholdas adatszórás” című, a „Munkaerőpiaci Alap Képzési Alaprész” több éven át, a „CANON” a digitális iskolákért” c. pályázatokon.

Az iskola fejlődése nagyobb lendületet akkor vett, kettős értelemben is, amikor 2006-ban a HEFOP-3.1.3 „A kompetencia-alapú oktatás” c. pályázaton 18 millió forint összeget nyertek, ami a technikai feltételek fejlesztése mellett a központi képzéseken 9 tanár kolléga, a belső képzések eredményeként pedig a teljes tantestület részére biztosította új típusú ismeretek megszerzését.

A projekt eredményeinek összegezése, a zárójelentés, tételesen igazolja azt is, hogy alapításkori céljaink reálisak voltak, az iskola vezetése és tanári kara által követett korábbi gyakorlat pedig jól alapozta a pályázatban célzott komplex rendszer, a kompetencia alapú oktatás megvalósítását és folyamatos fejlesztésére való hajlandóságot.

A fenntartó kuratórium számára a projekt sikeres végrehajtását a külső, független közoktatási szakértők véleménye és a projekt ellenőrző jegyzőkönyve bizonyíthatja leginkább, ezért a zárójelentés részét képező értékelésekből néhány megállapítást kiemelésre érdemesnek tartok:

- „...dr. Tubak István igazgató és dr. Tubakné Tütő Ágnes projektmenedzser a közoktatás megújulás rendszerét jól átlátja, s jól tudja saját iskolájára adaptálni...”
- „...Példás szervezőmunkájuknak köszönhetően a Katedra Informatikai és Művészeti Szakközépiskola a város többi oktatási intézménye számára is nyitott, átadja tapasztalatait, új módszereit...”
- „...a szakközépiskola oktató-nevelő munkája gimnáziumi szinten is megállja helyét.”
- „...meg kell említenem azt a ritka alkotói légkört, amely valódi pedagógiai műhely jelenlétére utal az intézményben...”
- „... a kollégák nagy többletmunkával és elvárásokkal készítették elő a „hefopos” órákat, a diákok élvezték a csoportokban végzett munkát...”

A megismert eredmények és külső vélemények alapján úgy ítélnék meg, hogy a projekt végrehajtása egyértelműen sikeres volt. Az is megállapítható, hogy az iskola létének első évtizedében sikerrel vette az akadályokat, és felkészült a jövő kihívásainak vállalására.

az iskolafenntartó kuratórium nevében

prof. Dr. Király László
ny. egyetemi tanár

KOMPETENCIA-ALAPÚ OKTATÁS A KATEDRA SZAKKÖZÉPISKOLÁBAN

HEFOP-3.1.3-05/1.-2005-10-0015/1.0

Projektbemutató

Az utóbbi évek nemzetközi összehasonlításra alkalmas mérési adatai azt jelzik, hogy az elsajátított tudás alkalmazásában gyermekeink átlagos teljesítmény több területen is elmarad a kívánatostól. Intézményünk számára is nagy kihívást jelent, hogy a beiskolázott tanulók között tudás, képességek, motiváltság szempontjából is egyre nagyobb különbségek vannak. A 9. évfolyamosok bemeneti mérési adatai évről-évre tükrözik a tanulóink körében fellépő leggyakoribb problémákat, melyek a régi poroszos módszerekkel, a zömében frontális osztálymunkára építve nem megoldhatók. Egyre növekszik a diszlexiás, illetve a „rejtett diszlexiás” tanulók száma. Iskolánk egyik különlegessége, hogy felvállaljuk az ő képzésüket is. A diszlexiás tanulók számára integrált, diszkriminációmentes oktatást biztosítunk. Az oktató – nevelő tevékenység során az iskola vezetése és tanárai már a kezdetektől kiemelt figyelmet fordítanak a tanulók képességeinek minél jobb megismerésére, minél sokrétűbb bevonásukra a tanítási – tanulási folyamatba. Folyamatosan bővítjük módszertani eszköztárunk és törekszünk az oktatástechnikai eszközök kellő mértékű használatára.

Céljaink megvalósításához jelentős segítséget jelent intézményünk számára a HEFOP-3.1.3 pályázat megvalósítása. Ezt igazolják a „Kompetencia-alapú oktatás a Katedra Szakközépiszkolában” projekt eredményei is.

2

A projektmegvalósítás eredményeinek áttekintése

A 2006/2007-es tanév során kezdeményezőkézségünknek, kreativitásunknak és elkötelezettségünknek köszönhetően, sikerült ledolgozni a terveinkhez képest, rajtunk kívülálló okokból eredő lemaradásunkat. A kifizetések csúszása miatti likviditási gondokat hitelfelvétellel oldottuk meg. A projekt megvalósítása – eszközbeszerzés, implementáció, integráció – terv szerint haladt. A kötelező képzések lezajlottak. A mentori tevékenység igénybevétele a megvalósítók igényeihez igazítva megtörtént. A mentorok az együttműködés zárásakor elismerően nyilatkoztak a projektben folyó munkáról. A pedagógiai program módszertani melléklete elkészült. Megtörtént a helyi tanterv módosítása a következő tantárgyakhoz:

- magyar, történelem, matematika, fizika, kémia, informatika
- osztályfőnöki ill. élet- és pályatervezés
- tanulásmódszertan (11. és 12. évfolyamos diszkalkuliás tanulók részére)

A kompetencia-alapú képzés jelenlegi helyzete:

- A tantestület felkészítése a „Képzési terv”-nek megfelelően megtörtént.
- A 9. évfolyam mindhárom osztályában az adaptált tantervek felhasználásával folyik a munka.
- A 2006/2007-es tanévben már érintett tanulócsoporthoz felmenő rendszerben folytatódik az adaptációs tevékenység.
- Az osztályfőnöki valamint az élet- és pályatervezés órákon a 9-14. évfolyamok mindegyikén az „Élet- és pályatervezés” programcsomagot használjuk.
- Az érintett osztályokban a mérések és azok értékelése ütemterv szerint megtörtént.

A központi képzéseken való részvétel, a programcsomagok megismerése és használata, az intézményen belüli kisebb és nagyobb csoportokban való sokrétű munka jelentősen alakította a megvalósítók szemléletét, fejlesztette szakmai-módszertani kultúráját.

Ez a változás a rendelkezésre álló anyagok és módszertan segítségével jelentősen átalakította a tanulókkal való együttműködést, javította annak hatékonyságát.

A megvalósítók egységesen összességében pozitív visszajelzéseket adtak a

programcsomagok szakmai színvonaláról, a bennük foglalt módszertani ajánlásokról. Szívesen dolgoznak az új módszerekkel, a rendelkezésre álló anyagokkal. Jelentősen megnövekedett azonban a tanórákra való felkészülés időtartama. Komoly erőfeszítést okoz a szaktanárok számára, hogy a fejlesztők által alaposabb felkészültségű, jobb képességű tanulócsoporthoz elkészített programcsomagokat a helyi viszonyokra adaptálják. A munkaközösségeken belül a megvalósítással kapcsolatos együttműködés példamutatóan működik.

A kompetencia-alapú oktatás bevezetése és elterjesztése, a módszertani kultúra fejlesztése, a multimédiás eszközök számának növelése hozzájárult kitűzött feladataink megvalósításához:

- A programcsomagok – a kidolgozott tananyagok, tanmenetek, módszertani ajánlások - a képzésekkel együtt olyan eszköztárhoz juttatták a tanárokat, amelyek nagy mértékben segítik a tanulók sokrétű fejlesztését, megkönnyítik az ismeretsajátítás folyamatát.
- Az eszközhasználat elterjesztése, a tanárok SDT-re vonatkozó ismereteinek bővülése lehetővé teszi a tanítási folyamatban a többszoros érzékelés szerepének növelését, - ezáltal a könnyebb ismeretsajátítást a sajátos nevelési igényű gyermekek körében is. Lényegesen javul a tananyag elsajátításának hatékonysága.

Az intézmény vezetése és a projektmenedzser a naprakész információszerezés, tájékoztatás és az időben való adatszolgáltatás érdekében folyamatosan tartja a kapcsolatot a pályázat megvalósulását segítő szakmai szervekkel, részt vett a pályázathoz kapcsolódó rendezvényeken. A közreműködő szervezettel, a munkatársakkal való együttműködés segítette a projekt megvalósítását.

A város 3 iskolájából 128 kolléga számára tartott tapasztalatátadás sikere és pozitív visszajelzései, valamint a tanári és tanulói elégedettségi mérések igazolják, hogy a projektmegvalósítás eredményeként intézményünk felkészült a kompetenciaalapú oktatásra.

dr. Tubakné Tütő Ágnes
projektmenedzser

SZÖVEGÉRTÉS - SZÖVEGALKOTÁS

KOMPETENCIAFEJLESZTÉS

Az eddig döntően kronologikusan szervezett irodalomoktatás és leíró nyelvtan tanítása helyébe az integrált nyelvi-irodalmi-kommunikációs képességfejlesztést szolgáló magyartanítás került.

Ez az átfogó tanítási módszer az olvasást konstruktív, mozgósítható előismereteken alapuló, cél által vezérelt, szelektív, erősen az olvasó motivációjától függő szövegértési tevékenységként kezeli.

A szövegértés-szövegalkotás program nem az irodalomtörténetet vagy a műfajelméletet „tantervesíti”, illetve „tankönyvesíti”, hanem abból indul ki, hogy a jó olvasóban bizonyos képességek potenciálisan működésbe lépnek, ezért elsősorban ezeket a képességeket kell tudatosan és módszeresen fejleszteni. A szövegértés tanításának ebben a formában nemcsak célja, hanem módszere is a kommunikáció, hiszen a feladatmegoldások, az ellenőrzés, az értékelés folyamatos eszmecserét feltételeznek a tanár és a diákok között is. A program a szövegértési képességeket olyan tanulási folyamatban fejleszti, amely a tanuló és a pedagógus demokratikus együttműködésére, vitáira-eszmecseréire épül, kommunikatív cselekvésekre ösztönöz, önállóságot és kritikai készséget kíván.

A szövegértés-szövegalkotás kompetenciafejlesztése az információfeldolgozást megvalósító kognitív képességek (tudásszerzés, kommunikáció, gondolkodás, tanulás), vala-

mint a szociális és egyéni kompetenciák egyidejű fejlesztésével valósulhat meg. A szövegértés-szövegalkotás olyan eszközrendszer, amely a nyelvi kompetencia fejlesztésével a magyar nyelv és irodalom területén kívül a többi műveltségterület eredményes tanulásához is hozzájárul, és növeli a hétköznapi kommunikáció hatékonyságát.

Az első, ilyen módszerrel tevékenykedő osztályunk a 10.a osztály, ahol sokféle új módszert, eljárást kipróbáltunk. Ilyen tevékenységforma a kooperatív tanulás, amely a tanulóktól megkívánja az interperszonális és kiscsoportban való munka képességét. A tanulóknak meg kell tanulniuk azokat a technikákat, melyek az együttműködéshez szükségesek. Ugyancsak időre és tanulásra van szükségük ahhoz, hogy elemezhessek, hogy mennyire funkcionál jól a csoportjuk, mit kapnak a csoporttól, mennyire tudják saját, egyéni szociális képességeiket használni a csoport segítése, a hatékony munkakapcsolat kiépítése érdekében.

A kooperáció sokkal több, mint fizikailag más tanulók társaságában lenni, azaz megtárgyalni az anyagot a többiekkel, segíteni más tanulókat, vagy szétszítani az anyagot a többi tanuló között, bár ezek mindegyike a kooperatív tanulás fontos tényezője. Segítségével kialakítható a tanulóknak a tolerancia, empátia, a kölcsönös bizalom érzése. Motiváltakká válnak a közös célok elérésére, s közben fejlődnek kommunikációs képességeik, technikáik. Kölcsönösen függenek egymástól, valamennyi csoporttag érdeke, hogy részt vegyen a közös cél elérésében. Megtanulják a kooperatív tanulás módszerével azt is, hogy figyelniük kell másokra, hogy különbözőek vagyunk. Szembesülnek azzal, hogy más-más nézőpontból értelmezhetünk egy-egy dolgot. Megtanulnak várni, amíg a társaik elkészülnek, megtanulnak felelősséget vállalni önmagukért és másokért is. Egyszerűen olyan nélkülözhetetlen szociális készségekre tesznek szert, amelyek később hasznukra válnak.

Novák László
szaktanár

IRODALMI ÖNKÉPZŐ

WILLIAM SHAKESPEARE: HAMLET, DÁN KIRÁLYFI

Nagy örömet jelentett számomra, hogy a Hefop 3.1.3. projekt megvalósítójaként az elmúlt évben irodalmi önképző foglalkozásokat tarthattam. Hetente egyszer, délutánonként, nyugodt körülmények között Shakespeare Hamlet című tragédiájához kötődő feladatokat oldottunk meg. Meglepő volt az érdeklődés tanítványaim körében, pedig a dráma, mint műfaj, távol áll a 14 éves korosztálytól. 26 tanuló rendszeresen járt ezekre a foglalkozásokra. A 9. évfolyam tanulóit ezek az alkalmak összehozták, baráti körök alakultak ki. A foglalkozások változatosak, sokszínűek voltak. Igyekeztünk, hogy az önképző foglalkozásain a tanulókkal kölcsönösen együtt dolgozva egy ilyen nehéz, összetett drámát is megértsünk. Motivációs filmként megnéztük a Reneszánsz ember című filmet. A film alapján úgy gondoltuk, mi is fel tudjuk dolgozni a tragédiát. Megismerkedtünk az Erzsébet-kori Anglia társadalmi, gazdasági viszonyaival. Részletesen tanulmányoztuk Shakespeare életét úgy, hogy filmrészleteket néztünk hozzá. A Hamlet című tragédia állt a feldolgozás középpontjában. Érdekes, élvezetes, szöveghű volt a Zeffirelli-féle rendezés. Sokoldalúan elemeztük a művet, felvázoltuk a szereplők rendszerét, szöveg- és stilisztikai megközelítésben értelmeztük

„Nekem nagyon tetszett az önképző, szerintem hasznos volt és élveztük, szeretném, ha lenne folytatása.

A Hamlet kifejezi, hogy bármilyen reménytelen helyzet előtt is állunk, mindegy, hogy egyedül állunk-e, ki kell tartani a helyesnek tartott cél mellett.”

(Gruber Fruzsina 9. b)

„Mindenek felett légy hű önmagadhoz!”

Ez volt számomra az egyik leglényegesebb tanulság. Mindig, minden élethelyzetben önmagunkat adni. Hamlet soha nem süllyedt le a szintje alá, követendő példának tartom!

(Danka Annamária 9.c)

a műben megjelenített problémákat, motívumokat, felfedeztük a kompozíció jellegzetes vonásait. Megbeszéltük az egyes felvonások, jelenetek, dialógusok közötti összefüggéseket. Az angol reneszánsz és a Shakespeare témát körbejárva, megnéztük a Szerelmes Shakespeare című filmet is.

A szituációs játékokon keresztül lehetőség nyílt a közösségformálásra, a darab szereplőin keresztül emberi értékek, magatartásformák megismerésére.

A diákok sikeresen együtt dolgoztak a csoportos foglalkozásokon, aktívan közreműködtek. Sokat fejlődött a tanulók szövegértési képessége, kommunikációja. Magabiztossá tette őket a gyakori szereplés, az érdekes feladatsor, a változatosság. Mindannyian jól éreztük magunkat, mert óráról órára gyarapodtak, mélyültek ismereteink a témáról. Sok anyagot töltöttünk le az Internetről, így olyan érdekes dolgokat is megtanultunk, amiről a tankönyvek nem írtak. A tanulók lelkesedését bizonyítja például, hogy a záró foglalkozásra két diák még vetélkedő filmet is készített. Ennek a sikere a témában sokoldalú és magabiztos tudást szerzett tanulók érdeme. Lelkes munkájukat dicsérő oklevéllel jutalmaztam.

Matematika „A” programcsomag

A középiskola feladata a tantárgyi ismeretek átadásán túl, a tanulóknak olyan felkészültség biztosítása, mely alkalmassá teszi őket arra, hogy különböző helyzetekben hatékonyan tudjanak cselekedni, vagyis kompetenciákat kell fejleszteni. Akár az Európai Unió, akár a NAT vagy a programcsomag kulcskompetenciáit tekintem, a matematikai kompetenciaterület mindegyiknek kiemelkedő része.

A matematika kompetencia nem más, mint a matematikai tantárgyi ismeretek, a matematika specifikus készségek és képességek, általános készségek és képességek, valamint motívumok és attitűdök együttese.

Az „A” típusú programcsomag a matematika műveltségterület teljes egészét lefedi. Kiemelt feladat tehát a készségek (számlálás, számolás, becslés) a gondolkodási képességek (rendszerezés, deduktív és induktív következtetés), a kommunikációs képességek (relációszókincs, szövegértés, térlátás), a tudásszerző képességek (probléma-érzékenység, megoldás, metakogníció) és a tanulási képességek (figyelem, emlékezet) fejlesztése.

A programcsomag olyan tananyag szervezési, módszertani megoldásokat tartalmaz, amely lehetővé teszi, hogy a tanulókat bevonjuk a tudás- és készségelsajátítási folyamatba. Erős hangsúlyt kap a tevékenységközpontú módszertan. Mindezeket dominálja a megfelelő tanulási környezet kialakítása, a kooperatív technikák alkalmazása, a változatos eszközhasználat.

A kooperatív módszerek közül egyet, mint kedvencet emelnék ki. Nagyon jól alkalmazható rendszerezésnél, ismétlésnél. A módszer

neve: szóháló - pókháló. Lényege: a csoport minden tagjának van saját színe, amellyel a csomagolópapíron dolgozik. A lap közepére felkerül a téma, ami köré a tanulók kulcsfogalmakat, azokhoz tartozó kifejezéseket, definíciókat, tételeket írnak. Ezután a szorosan összetartozó kifejezéseket összekötik. Mindez jól példázza az egyén szerepét és az együttműködést.

A tevékenység a tanár számára is nyomon követhető. Közben pedig – nem a megszokott módon – megtörténik az adott anyag rendszerezése is.

A módszer alkalmazásával el tudtuk érni, hogy az eddig feldolgozott témák-

ban több diák lett motivált a munkára. Ennek az a magyarázata, hogy amíg a hagyományos frontális ismétlésnél csak egy diák kommunikál az órát tartó tanárral, a kooperatív módszerrel mindenkinek lehetősége van tudását nyomon követhetően, tehát értékelhetően megmutatni.

A kommunikáció is javul a kooperatív tanulással, mert a fogalmak, a definíciók lényegesen többször hangzanak el munka közben, és a csoportok beszámolóiban, mint a hagyományosan szervezett órákon. Azt is tapasztaltuk, hogy a gondolkodási, rendszerezési képességek is jobban fejlődnek, hiszen a fogalmi háló kialakítása vita, indoklások és közös megegyezés alapján történik.

Tartósabb a megőrzése az így megtanult ismereteknek, mint ha passzív befogadóként a tanári összefoglalást meghallgatják. A diákok véleménye szerint pedig ezeknek az óráknak még a hangulata is jobb.

Hétköznapok matematikája - HEFOP Életpálya-építés matematika B modul

Sok diák érzi úgy, hogy matematikát tanulni nehéz. Nehéz, unalmas, és felesleges. Sokan fel is adják a küzdelmet, mire középiskolások lesznek.

Ennek egyik oka az lehet, hogy a matematikaórákon nem derül ki számukra, hogy a tanult ismeretek alkalmazhatók a mindennapi élet számtalan eseményének és gyakorlati problémájának vizsgálatára és megoldására, - ezért a matematika érdekes és hasznos.

A másik ok máshonnan eredhet: lehet, hogy diszkalkulia okozza a tanulási kudarcokat. A fejlesztésről ebben az esetben sem mondhatunk le, és ebben az esetben is a „valóságközeli” matematika tanítása lehet a segítség.

Iskolánkban már második éve - a kompetencia-alapú oktatás bevezetése óta - tanulásmódszertan órákon vesznek részt diszkalkuliás tanulóink a matematika órák időpontjában.

Ezeknek az óráknak az egyik célja az, hogy a tanulók általános tanulási képességeit fejlesztve csökkentse diákjaink tanulási hátrányait, amelyeket a diszkalkulia és többségüknél a diszlexia okoz.

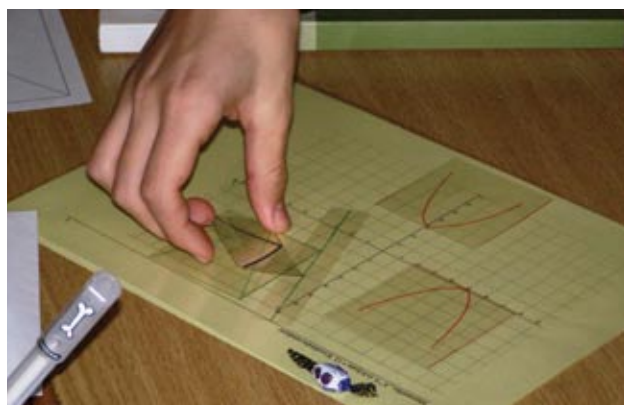
A másik cél a matematikai képességek fejlesztése. Valóságközeli matematika címmel olyan gyakorlatorientált feladatokat oldunk meg ezeken az órákon, mint

például a lakásfelújítás tervezése, költségvetés készítése, hitelfelvétel, pénzváltás, statisztikai adatok értelmezése és elemzése. Ehhez jól tudjuk használni az Életpálya-építés B modul munkafüzetének feladatsorait, és a Valóságközeli matematika munkafüzet feladatlapjait. Mindegyik feladatlap újság-cikkekből, szórólapokból, hirdetésekéből és más forrásból származó információkkal kezdődik, és gyakorlati szituációkat dolgoztat fel. A feldolgozás általában pármunkában történik. A feldolgozás fontos kompetenciákat erősít: a szövegértést, a tudás gyakorlati alkalmazását, a mindennapi élet problémáinak lefordítását a matematika nyelvére, a problémamegoldás képességét, a körültekintőbb véleményformálást, és döntést különböző helyzetekben.

A foglalkozások nagyon jó légkörben zajlanak. Megszűnt az a frusztrációs érzése a résztvevőknek, amelyeket a matematikaórai kölcsönös kudarcok okoztak. Jó a tanulói aktivitás, az érdeklődés. Saját élethelyzeteiket ismerik fel a feladatok kapcsán, így mindenki be tud kapcsolódni a megoldásba.

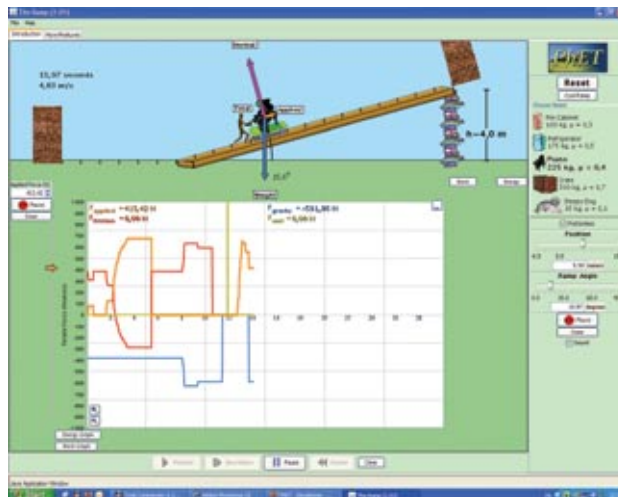
Ezeknek az óráknak a hatékonysága a diákok szerint is lényegesen jobb, mintha a saját matematika óráikon vennének részt.

Kérésüire folytatódott az idén is az elmúlt tanévben kísérletképpen elkezdődött program.

dr. Palotainé Böröczki Mária
vezetőtanár

Az IKT (információs és kommunikációs technológiák) kompetencia fejlesztése

A munkaerő-piaci igényeknek megfelelő tudás és kompetenciák megszerzésére irányuló kompetencia-alapú tanulás elterjesztésének egyik meghatározó, és tartalmát tekintve egyre lényegesebb eleme a diákok IKT kompetenciájának fejlesztése.

Ez a kompetenciaelem olyan képességeket és jártasságokat hivatott kialakítani és fejleszteni a tanulóban, melyekkel lehetővé válik a főbb számítógépes alkalmazások használata, az elektronikus média útján történő kommunikáció, az együttműködő kapcsolatépítés és kutatás.

Az IKT kompetencia fejlesztés felöleli az egyszerű és komplex információk megkeresését, összegyűjtését, feldolgozását és ezek kritikus alkalmazását, valamint azon eszközök használatának ismeretét, melyekkel a felsorolt tevékenységek elvégezhetők.

A HEFOP 3.1.3-as sikeres pályázatunk lehetővé tette az IKT kompetencia fejlesztéshez szükséges eszközök (pl. digitális táblák, hordozható számítógépek, nagykapacitású háttértárolók) beszerzését, valamint tanáraink általános pedagógiai és szakmódszertani továbbképzését.

A beszerzéssel és továbbképzéssel párhuzamosan a HEFOP 3.1.1 programot megvalósító konzorcium munkája révén megvalósult az az e-learning infrastruktúra-fejlesztés is, melynek során létrejött a Sulinet Digitális Tudásbázis (www.sdt.hu).

Ez a szabadon felhasználható online közismereti és szakmai tantárgyakhoz kapcsolódó tananyag és tanórai foglalkozásgyűjtemény teremtette meg az iskolai IKT kompetenciafejlesztés alapját.

Az IKT kompetenciafejlesztés a 2006/2007-es tanévtől felmenő rendszerben épült be az informatika, a fizika, a kémia és a szoftveres ismeretek tantárgyi programjaiba. A tantestület tagjai belső képzések alkalmazásával ismerkedtek meg az új fejlesztési lehetőségekkel.

Az IKT kompetencia tanórai fejlesztése ma már általánossá vált iskolánkban, nemcsak a projektben általunk kiválasztott tantárgyak óráin, hanem minden, még a humán szaktárgyak óráin is.

Diákjaink például napi rendszerességgel használják tantárgyi ismeretszerzésre az Internetet, házi dolgozatuk elkészítésére a szövegszerkesztő programokat, vagy referátumaik megtartására a prezentáció-készítő programokat és a digitális táblát.

Aktívan használják az e-mailes kommunikációt mind egymással, mind tanáiraikkal való kapcsolattartás céljából.

A 2006/2007-es tanévben kipróbált IKT kompetenciafejlesztés tapasztalatai alapján 2007-ben módosítottuk iskolánk Pedagógiai programját úgy, hogy többek között integráltuk az IKT kompetenciafejlesztés céljait, módszereit.

Kompetencia fejlesztésünk eredményességének vizsgálata céljából a 2007/2008-as tanévben a 9. évfolyamos diákok körében IKT kompetenciamérést végeztünk. Mivel erre a kompetencterületre nem létezik sztenderdizált mérőeszköz, ezért a vizsgálatot összehasonlító mérési módszerrel, helyben összeállított tesztfeladatokkal végeztük el.

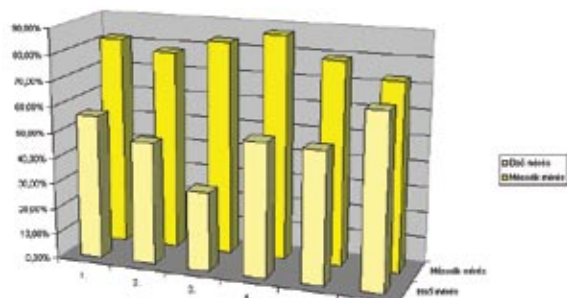
Az első mérést 2007. szeptemberében, míg a második mérést három hónappal később, decemberben végeztük el. A mérés három részkompetenciára fókuszált: az egyszerű információkeresésre, az összetett információkeresésre, és az internetes kommunikációs technikák használatára. A mérési eredményeket csoportonként a mellékelt grafikonok mutatják.

Jól megfigyelhető, hogy minden csoportban, minden részkompetencia-területen jelentős fejlődést értünk el.

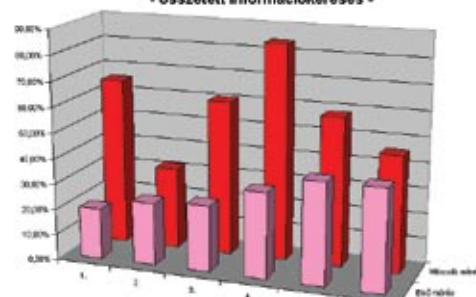
Legfeltűnőbb a változás az internetes kommunikációs technikák alkalmazásánál, melynek valószínűsíthető oka az lehet, hogy iskolánkban a hagyományos tanár-diák kommunikációs formák az informatika által kínált új technológiák (például elektronikus levelezés) aktív alkalmazásával egészültek ki.

Összegzésként elmondhatjuk, hogy iskolánk a HEFOP 3.1.3-as fejlesztési programja révén sikeresen, korszerű pedagógiai módszereket alkalmazva képes megvalósítani a NAT szellemiségének és előírásainak is megfelelő digitális kompetenciafejlesztési programot, növelve ezzel végzett diákjaink munkaerő-piaci értékét és megalapozva élethosszig tartó tanulásukat.

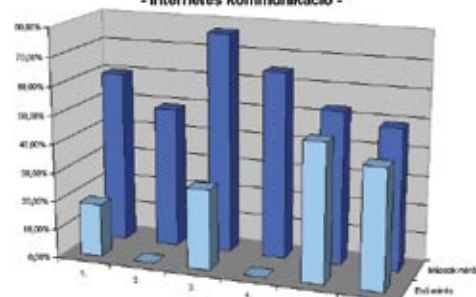
IKT kompetencia
- egyszerű információkeresés -

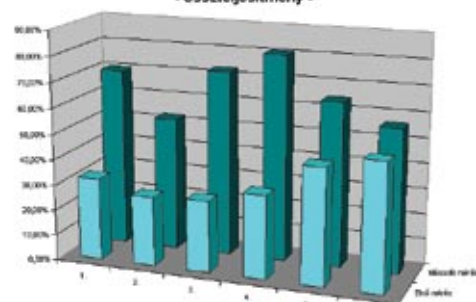
IKT kompetencia
- összetett információkeresés -

IKT kompetencia
- Internetes kommunikáció -

IKT kompetencia
- összteljesítmény -

Digitális taneszközök alkalmazása a természettudományos tantárgyak tanítása során

A 2006/2007-es tanévben központi képzésen felkészített pedagógusaink a kémia, a fizika és az informatika tantárgyak keretében kipróbálták az IKT kompetenciafejlesztés tantárgyba integrált fejlesztési programját.

Az IKT kompetenciafejlesztés célja a természettudományos szaktárgyak óráin azoknak az informatika által kínált lehetőségeknek a megismerése, melyek lehetővé teszik, hogy az informatikára ne csak mint tantárgyra, hanem mint eszközre tekintsenek a tanulók, egy olyan eszközre, mely a tudományos kutatástól, a hétköznapi élet minden területéig lehetővé teszi a gyors és pontos információkeresést, információfeldolgozást és a kapcsolattartás új formáit kínálja.

Legtöbb diákunk már középiskolai tanulmányai kezdetén is rendelkezik alapvető számítógépes felhasználói ismeretekkel. Nekünk ezek hasznos és célirányos alkalmazására kell megtanítanunk őket. A kémia tantárgy tanulása során például megismerik a szövegszerkesztő programok és prezentációkészítő programok lehetőségeit, fizika tantárgyból például kísérleti eredmények, mérések adatainak feldolgozására és kiértékelésére használják a táblázatkezelő programokat.

Az információkeresés új lehetőségeinek bemutatása során egyéni tapasztalatot szereznek arról, hogy hogyan lehet hatékonyan az Interneten információt keresni, vagy éppen az aktuális tananyag online változatát felhasználni az otthoni tanulásban, az órákra való felkészülésben. Az első félév tanóráin főként SDT tananyagokat dolgoztunk fel, animációkból és filmekből válogattunk. A diákok házi dolgozatokat, illetve prezentációkat készítettek és bemutatták társaiknak.

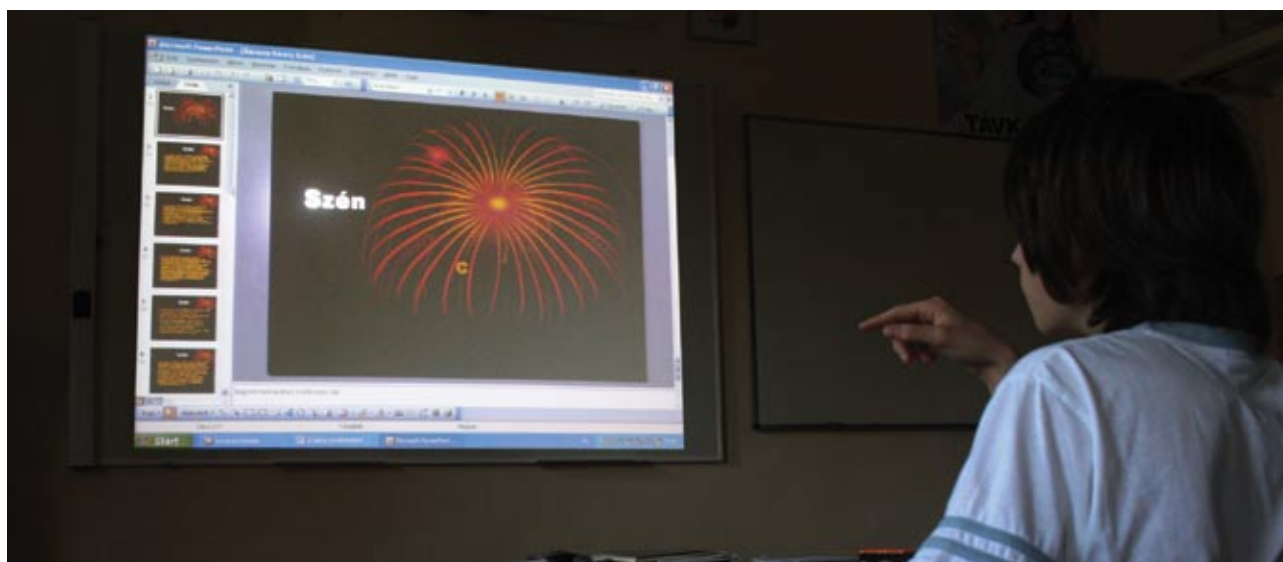
A tapasztalat azt mutatja, hogy néhány hónap után már nemcsak hogy képesek voltak felhasználni az SDT (Sulinet Digitális Tudásbázis) anyagait, hanem ezt nagy lelkesedéssel is tették.

Az IKT kompetenciaterület sok lehetőséget nyújt a tanórák változatossá, érdekessé tételére. Az informatika lehetőségeivel olyan folyamatokat és modelleket tárhatunk a diákok elé, melyeket eddig – veszélyességük (pl. radioaktív bomlás) vagy éppen a folyamat nagy időigénye miatt (pl. két galaxis ütközése) – nem lehetett megtenni. A tanulók tanórán és tanórán kívül is szeretik használni a számítógépet, szívesen oldanak meg olyan feladatokat, amelyeknél alkalmazhatják a számítógépes ismereteiket.

Figyelembe véve a természettudományos tantárgyak attitűdvizsgálatainak lesújtó eredményeit, ez hatalmas sikernek tekinthető és hozzájárulhat ahhoz, hogy a diákok természettudományok iránti érdeklődése legalább az elvárható szintet ismét elérje. Az órákon alkalmazott kooperatív tanulási technikák és egyénre szabott feladatok még jobban biztosítják az aktív részvételt a tanórákon. A csoportmunka lehetővé teszi, hogy a tanulók képességük szerint vegyenek részt a közös munkában, és a gyengébbek is sikerélményhez jussanak. Megfigyelhető volt, hogy az informatikában jártas tanulók folyamatosan és nagy lelkesedéssel segítették társaikat a házi dolgozatok elkészítésében.

A kipróbálás éve után, a pozitív tapasztalatok azt eredményezték, hogy úgy módosítottuk iskolánk pedagógiai programját, hogy az IKT kompetenciafejlesztést a fizika, a kémia és az informatika tantárgyak tanterveibe beépítettük és felmenő rendszerben bevezettük. Így a 2007/2008-as tanévben már minden 9. és 10. évfolyamon tanuló diák részt vesz az említett tantárgyak keretében IKT kompetenciafejlesztésben.

Életpálya-építés

Iskolánk pedagógiai koncepciójában a HEFOP programhoz csatlakozás előtt is általánosan elfogadott elv volt a gyerekközpontúság, a diáktanár viszony közvetlensége.

Ezért nem volt nehéz áttermünk azokra a módszerekre, amit a kompetencia-alapú oktatás jelentett. Mivel intézményünkben jelentős a sajátos nevelési igényű gyerekek száma, ezért a tantestület tagjai szívesen alkalmazták azokat a programcsomagokat, amit a SULINOVA Kht. bocsátott rendelkezésünkre. Az életpálya-építés kompetenciaterület különösen sok lehetőséget biztosított olyan tanórák megtartására, ahol a gyerekek oldott légkörben tudtak tevékenykedni.

A diákok is kedvezően fogadták az új típusú órákat. Meglepő volt, de egyben örömteli is, hogy olyan diákok is hozzászóltak, akik egyébként hallgatásba burkolóztak a normál órákon.

A kezdeti nehézségek múlásával az órai munka egyre gördülékenyebbé vált és még a legvisszahúzódóbb tanulók is bekapcsolódtak a feladatok megoldásába. Rájöttek arra, hogy a csapatban dolgozás - kooperálás - egyúttal növeli az egyén teljesítményét is. Felszabadultaká váltak, mert nem nyomasztotta őket a teljesítmény kényszere. Várták és kérdezték,

mikor tartunk ismét „hefopos” órát.

Az idő előrehaladtával kifejezőképességük, szókincsük javult. Mertek gondolkodni és gyakran nagyon kreatív ötletekkel álltak elő.

Ezek ismét alátámasztották azt a pedagógiai

alapelvet, hogy a játék- és a sikerélmény a legjobb motiváló erő, amely megsokszorozza a teljesítményt.

A tanárok számára is kihívást jelentett, olyan innovatív foglalkozások megtartása, ahol a tanulók iskolai keretek közt, de mégis játékos formában ismerkedtek meg olyan fogalmakkal, mint termelés, specializáció, csere, életszínvonal, vagy saját véleményüket kellett megvédeniük másokéval szemben egy vita során.

Az elért eredmények megerősítettek bennünket abban, hogy folytatni kell ezt a programot, amely lehetővé teszi, hogy differenciálással a gyengébb képességű, vagy egyéb hiányosságokkal a középiskolai keretek közé érkező gyerekek is felzárkózzanak, és sikeres érettségi vizsgát tegyenek.

A gyakorlatias, az életből vett példák pedig biztosítják azt, hogy intézményünkben a mindennapi életben is jól elboldoguló polgárok kerüljenek ki.

Idegen nyelvi kompetenciaterület

Az idegennyelv-tanulás hatékonyságának növelése érdekében szükség van az iskolában folyó idegennyelv-tanítási gyakorlat megújítására. Ezt a modernizációt a kompetenciaalapú nyelvtanítási program fokozatos bevezetése igyekszik megvalósítani.

Ennek érdekében olyan oktatási programcsomagokat használunk, amelyek figyelembe veszik a tanulók életkori sajátosságait, érdeklődését és ismereteit. Olyan témakörök, beszédzándékok és szituációk köré szerveződnek, amelyek lehetővé teszik, hogy a tanulók értelmes cselekvések során, kommunikatív feladatok végrehajtása közben sajátítsák el az idegen nyelvet, illetve mélyítsék ismereteiket. Iskolánkban három fő tevékenységterületen valósítjuk meg az idegen nyelvi fejlesztést:

- kreatív kommunikáció,
- internet használat
- és projektmunka területén.

Az idegennyelv-oktatás legfőbb célja a tanulók idegen nyelvi kommunikatív kompetenciájának megalapozása és folyamatos fejlesztése. A célok pontosítása során három szempontot kell feltétlenül figyelembe venni: egyrészt a tanulók és a társadalom szükségleteit, másrészt azokat a tanulók által elvégzendő feladatokat, amelyek e szükségletek kielégítéséhez elengedhetetlenek, harmadrészt pedig a feladatok elvégzéséhez szükséges, kialakítandó, fejlesztendő kompetenciákat. Tanulóink a középiskola elkezdésével egy új fejlődési szakaszba lépnek, eljutnak az ún. formális gondolkodás szintjére. Az idegen nyelv tanulása komoly energia-befektetést, türelmet, motivációt, önbizalmat igényel. Ehhez a folyamathoz új módszerekre, eljárásokra van szükség.

Az idegen nyelv tanításának módszereit a nyolcvanas évektől kezdve a nyelv kommunikatív szemlélete határozza meg. A tanítási-tanulási folyamat középpontjában a tanuló áll, aki szükségletei kielégítésére az

idegen nyelv alkalmazásával kommunikatív tevékenységeket hajt végre.

E változás mentén a hagyományos, a nyelv rendszerének megtanítására irányuló módszerek helyét fokozatosan átveszik a tanuló- és tevékenységközpontú

módszerek, ami együtt jár a tanári és tanulói szerepek megváltozásával, valamint az osztálytermi nyelv bővülésével.

A tanulóközpontú szemlélet mellett a korszerű nyelvtanítási-nyelvtanulási eljárások másik sarkalatos eleme a feladat.

A kommunikáció szerves részét képezi az olyan feladatoknak, amelyekben a résztvevők interakciót, produkciót, vagy közvetítést végeznek, illetve ezek közül két vagy több elem kombinációját alkalmazzák. Az órai feladatok kommunikatívak abban az értelemben, hogy a kommunikatív cél elérése érdekében megkövetelik a jelentés megértését, tisztázását és kifejezését, s a beszédzándékok helyes megvalósítását.

Az osztálytermi környezetben végzett tevékenységek, feladatok változatos szervezése számos lehetőséget kínál a tanulóknak a csoportokban, párokban vagy egyénileg végzett munkára.

A munkaformák váltakozása motiválja a tanulót, és lehetőséget biztosít tanulóknak és tanárnak egyaránt, hogy új szerepekben próbálja ki magát. A tanár már nem mint a tudás egyetlen birtokosa és közvetítője áll a tanulók előtt, hanem mint szervező, monitoráló, segítő egy-egy feladat elvégzése során. A kommunikatív nyelvoktatás egyik jellemző formája a projektmunka, melynek keretében a tanulók egy közös cél elérése, illetve egy közös produktum létrehozása érdekében működnek együtt. A projektmunka jellemzője, hogy a feladatok egy része a tanórán kívül is elvégezhető. A különböző munkaformák mind hozzájárulnak az önálló tanulóvá neveléshez, ami az egy életen át tartó nyelvtanulás elengedhetetlen feltétele.

Novák László
szaktanár

Kompetencia-alapú oktatás a Katedra Szakközépiskolában

Zárókonferencia

*„Elmondod, és elfelejtem. Megmutatod, tán megjegyzem.
Hagyod, hogy csináljam, és akkor megértem.”*
(Kínai mondás)

2008. január 28-án az iskola hivatalosan is összegezte a HEFOP projekt 2006 őszétől 2008 januárjáig tartó időszak tapasztalatait. A záróprogramon 64 fő vett részt, köztük az intézményfenntartó Katedra Iskolai Alapítvány részéről dr. Tóth István a kuratórium elnöke és Dr. Király László a felügyelő-bizottság elnöke.

A rendezvényt megtisztelték jelenlétükkel:

- Tamás László oktatási referens, a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat, mint felügyeleti szerv képviselőjében
- Az alábbi iskolákat képviselő tanárok:
 - Szent-Györgyi Albert Középsiskola
 - Németh László Gimnázium
 - Ágasegyháza-Orgovány Általános Iskola
 - Béke Általános Iskola
 - Arany János Általános Iskola
 - Lánchíd Utcai Általános Iskola
 - Móra Általános Iskola
 - Gyóni Géza Általános Iskola
 - Táncsics Mihály Általános Iskola
- Szülők
- Patronáló vállalatok képviselői
- Az eseményről tudósító Petőfi Népe, Kecskeméti Lapok és a Kecskeméti TV munkatársai

A rendezvény résztvevőit, a programot adaptáló és követő tanárokat dr. Tubak István igazgató köszöntötte, kiemelte a projekt jelentőségét, elemezve a mai diákok szocializációját, az őket érő környezeti hatásokat.

A záró-értékelő előadás keretében dr. Tubakné Tütő Ágnes programmenedzser hangsúlyozta a

kompetencialapú és kooperatív oktatásra épülő projekt pozitív előnyeit. Dr. Palotainé Böröczki Mária a programban résztvevő osztályokban végzett attitűdmérések tapasztalatairól számolt be. Kompetenciaméréseink adatait elemezve Szijártó Sándor elmondta, hogy az információs és kommunikációs kompetencia fejlesztésében gyors és látványos eredményeket értünk el.

A projekt végrehajtásában résztvevő 7 megvalósító és 4 követő tanárnak, 7 közreműködő munkatársnak, a pénzügyi vezetőnek, a projektmenedzsernek és az iskolaigazgatónak Dr. Király László emléklapot adott át.

A plenáris ülés befejezése után az érdeklődők az alábbi témájú műhelyfoglalkozásokon vehettek részt:

- Digitális kompetencia fejlesztése
- A matematika kompetencia fejlesztése
- A szövegértés-szövegalkotás kompetencia fejlesztése
- Kooperáció és differenciálás heterogén csoportban
- Interaktív tábla használata

Záró gondolatok

Az iskola születésekor úgy fogalmaztunk, hogy az iskola célja olyan érettségizett fiatalok kibocsátása, akik már a középfokú képzést követően képesek szakterületükön – szoftverfejlesztés, üzemeltetés, alkalmazott grafika – önálló alkotó jellegű tevékenységet folytatni, ugyanakkor eséllyel pályázhatnak a képzésüket kiteljesítő felsőfokú oktatási intézményekbe is.

A társadalmi, gazdasági környezet megváltozása, a tanári tapasztalatok, a tanári ösztönök megkövetelték a nevelés-oktatás módszereinek alapos megválogatását, a korszerű eszközök alkalmazását, hatékony használatát.

A pályázat során örömmel szembesültünk azzal a ténnyel, hogy az eddig csak fontolgatott céljaink rendszerezett és munkaanyagokkal ellátott rendszere hullott az ölünkbe, segítve a gyorsabb és hatékonyabb haladásunkat.

Mint már a magyar oktatásban annyiszor, most is bebizonyosodott, hogy a képességközpontú oktatást a gyerekek is örömmel

fogadják. Az eddigieknél lényegesen szívesebben dolgoztak az általunk úgynevezett „hefopos” órákon.

A kooperatív munkamódszert megismertető órák következménye az lett, hogy a gyerekek jobban odafigyelnek egymásra, változatosan több témában képesek megnyilatkozni.

Elsajátítják az önálló ismeretszerzés módszereit, mely későbbi munkavállalásuk során jelentős előnyükké válik.

Tanáraink aktívan vettek részt a továbbképzéseken, érdeklődéssel tanulmányozták a kiadott tananyagot, a kooperatív tanulás eszközeit, módszereit. Sok-sok munkaórával készültek az órákra, s a mentorokkal együtt közösen értékelték a tapasztalatokat. Jelenleg legfontosabb feladatunk a tanórák olyan szervezése, melyben ideálisan, az elsajátítandó ismereteknek és a tanulóknak megfelelő arányban alkalmazzuk a frontális osztálymunkát és a kooperatív technikákat. Azaz a projekt folytatódik.

A pályázat írása és a projekt megvalósítása során nagyon sok kiváló szakembert ismertünk meg, és nagyon sok adminisztrációs és szervezési akadályt küzdöttünk le. Az eddigi tevékenységünk is igazi kooperatív tevékenység volt. Köszönjük a pályázat írójának és projektmenedzserének fáradhatatlan és igen precíz és másokat is serkentő munkáját. Köszönjük a pályázat kiírójának, a közreműködő szervezetnek, a mentoroknak, a tanároknak mindazt a munkát, mellyel az első az Európai Unió által társfinanszírozott projektünket, pályázatunkat sikerrel megvalósítottuk.

A mentori tevékenység összegző beszámolója (HEFOP 3.1.3.)
Katedra Informatikai és Művészeti Szakközépiskola, Kecskemét
A mentor neve:

DR. KOVÁCSNÉ BAKACSI JUDIT

A mentort foglalkoztató nyertes szervezet neve, telephelye:Csongrád Megyei Pedagógiai Szak- és Szakmai Szolgáltató Intézet,
Szeged, Közép fasor 1-3.**Kompetenciaterület:** ÉLETPÁLYA-ÉPÍTÉS**Évfolyam:** 9. évfolyam**Programcsomag típus:** A, B**A teljesített feladatok felsorolása, listázása**

	Pedagógus neve	Évfolyam, komponens	A mentorálás egyeztetett időpontja
1.	Szabóné Sánta Julianna	ÉP_B szövegértés 9. évfolyam	2007. január 26.
2.	Bárány Hedig	ÉP_B matematika 9. évfolyam	2007. március 8.
3.	Détári Csaba	ÉP_A történelem 9. évfolyam	2007. március 8.
4.	Szabóné Sánta Julianna	ÉP_A osztályfőnöki 12. évfolyam	2007. május 10.
5.	Szójártó Sándor	ÉP_A osztályfőnöki 9. évfolyam	2007. május 10.
6.	Détári Csaba	ÉP_A történelem 9. évf	2007. augusztus 23.
7.	Szabóné Sánta Julianna	ÉP_A történelem 9. évfolyam	2007. augusztus 23.
8.	Szójártó Sándor	ÉP_A történelem 9. évfolyam	2007. augusztus 23.

Az intézmény helyzetelemzéséhez pontos információkat kaptam előzetesen a projektmenedzsertől, aki végig nagy pontossággal és szakmai elhivatottsággal támogatta a mentor és a szaktanárok együttműködését. Először 2007. januárjában találkoztam a programban résztvevő, az életpálya-építés kompetenciaterületen dolgozó kollégákkal. A vezetőség a tanév során ellátta a kollégákat minden elérhető, kinyomtatható szakmai anyaggal és eszközzel. Az óralátogatásokon és az azt követő megbeszéléseken nemcsak a programba bekapcsolódott pedagógusok, hanem az azonos szakos tanárok és az osztályfőnökök is rendszeresen részt vettek. ÉP-B matematika órán már kooperatív módszerek alkalmazását és többirányú tevékenységeket tapasztalhattunk. ÉP-A történelem órán az interaktív tábla használata mellett sokrétű csoportmunka történt. ÉP-A osztályfőnöki órán májusban a munkavállalással kapcsolatos alapfogalmak bevezetésekor kreatív prezentációk készítését láthattuk. A programba még be nem kapcsolódott kollégák az elektronikus naplóból is tájékozódhattak a tevékenységekről.

A kollégák nagy többletmunkával és elvárásokkal készítették elő a „HEFOP”-os órákat, a diákok élvezték a csoportokban végzett munkát. Az egyik végzős évfolyamban (14.) kísérleti jelleggel alkalmazták az ÉP-A 9. évfolyamának 3. modulját és a művészetek Tartalom és forma és Testbeszéd modulját. A kidolgozott tanmenetet a következő tanévben már minden végzős évfolyamban alkalmazzák. Az ÉP-B szövegértés 16 egységét egy olyan osztályban alkalmazták nagy sikerrel, amelyben többségében diszlexiás tanulók járnak.

Pozitív hatások:

A kecskeméti Katedra Informatikai és Művészeti Szakközépiskolában intenzív belső képzési rendszert dolgoztak ki, amelyben az aktuális továbbképzésen résztvevő pedagógus szombaton a megtanultakat továbbadják kollégáiknak függetlenül attól, hogy jelenleg részesei-e a projektnek.

Negatív tapasztalatok:

A programcsomagok késői megérkezése miatt a tanítási folyamatba 2007. januárjától voltak csak beilleszthetők, több tárgyban májusig sem érkeztek meg. A 120 órás továbbképzés és az alkalmazás párhuzamosan történt, a tanárok nagyon elfáradtak.

A módszertani váltást elősegítheti, hogy egy tanulócsoportban több órán párhuzamosan több kolléga is alkalmazza a megtanultakat. Egyes kollégák az **A** és **B** komponenst is bevezették más-más osztályban, ami szintén a módszerek gyors elterjedését szolgálja.

A 2007/2008. tanév előkészítésekor megtörtént a kompetenciaterületeknek megfelelő adaptáció a helyi tantervekben és folytatódik a bevezetés a felmenő évfolyamokban.

Dátum: Szeged, 2007. augusztus 30.

Aláírás:

Dr. Kovácsné Bakacsi Judit

www.nyak.hu
info@nyak.hu

**EGYÜD JÁNOS
LÁSZLÓNÉ**

(06)62-479-034

(06)20-965-12-65
egyud@vnet.hu
testulet@nyak.hu

Magyarország célba ér

**Ertékelő beszámoló a kecskeméti Katedra Informatikai
és Művészeti Szakközépiskolában az angol nyelv
kompetenciaterületen végzett mentorálási
tevékenységről**

Mentorált kollégák: dr. Tóthné Domján Gabriella, Novák László

1. Az alkalmazott tevékenységek, munkaformák, módszerek

- Helyszíni ismerkedés az intézmény céljaival, arculatával, a mentorált kollégákkal, helyi sajátosságokkal.
- Intézményi igények, elvárások feltérképezése személyes interjúk, illetve dokumentumelemzések segítségével.
- Intézményi dokumentációk áttekintése – dokumentumelemzés. Tanácsadás a szükséges HEFOP dokumentáció vezetésével kapcsolatban.
- Tanácsadás a kompetencia alapú oktatás idegen nyelvi programcsomagjainak adaptálásához szükséges Helyi Pedagógiai Program módosításával kapcsolatban.
- A helyi idegen nyelvi tanterv elkészítésének segítése tanácsadással, valamint a dokumentum különböző verzióinak lektorálásával.
- Egyéni tanácsadás a mentorált kollégáknak, valamint a nyelvi munkaközösség többi tagjának a tanmenettel való összehangolás lehetőségeiről.
- Tanácsadás a nyelvi programcsomag alkalmazásának szakmai-metodikai és logisztikai-adminisztratív kérdéseivel kapcsolatban mind a projektmenedzsmentnek, mind az alkalmazást végző kollégáknak..
- A mérés-értékelés alkalmazható módszereinek feltárása.
- Óralátogatás és óraelemzés.
- Tanácsadás a programcsomag alkalmazásának szakmai-metodikai és logisztikai-adminisztratív kérdéseivel kapcsolatban.
- A felmerülő egyéb kérdések, problémák megválaszolása mind a projektmenedzsment, mind a nyelvi munkaközösség, mind a mentorált kollégák felé..
- Személyes kapcsolattartás kialakítása és biztosítása /e-mail-es, telefonos információcseré/.

2. A kapcsolattartás működőképessége és eredményessége, a program intézményi fogadtatása

Kiváló munkakapcsolat alakult ki a két mentorált kollégával. A látogatásokkal egybekötött mentorálási alkalmakon kívül is folyamatosan tartottuk e-mailen, illetve telefonon a kapcsolatot, minden szakmai problémával bizalommal fordultak hozzám. Nagyon fontosnak tartom azt, hogy kritikusan kezelték a programot, de ez a kritikaépítő jellegű volt: nem merült ki a problémák feltárásában, hanem mindig nagyon nyitottak és kreatívak voltak a megoldások keresésében is. Ez a hozzáállás volt a záloga a sikeres programadaptációnak véleményem szerint.

Ugyanilyen eredményesnek ítélem a kapcsolatot a projektmenedzsmannel. Kezdetől fogva partnerség és kölcsönös bizalom jellemezte együttműködésünket. Folyamatosan tapasztalhattam azt a hatalmas erőfeszítést, amelyet az intézmény vezetése tett a program sikeres megvalósítása érdekében. Határozott és kiváló pedagógiai és logisztikai elképzelésekkel találkoztam, valamint a program megvalósításához elengedhetetlen rugalmassággal és széles látókörrel.

A program fogadtatásáról a tanulók körében az óralátogatás adott hiteles képet számomra. Nagyon aktív és lelkes tanulókkal találkoztam. Ezt a kiváló szaktanári munkának tudom be, valamint az új módszerek és eszközök varázsának.

Végezetül meg kell említenem azt a ritka alkotói légkört, amely valódi pedagógiai műhely jelenlétére utal az intézményben. A projektmenedzsmen határozott vezetési stílussal, ám maximális partnerszemlélettel segítette a tanév folyamán a pedagógusokat és rajtuk keresztül a programban résztvevő diákokat.

3. Nehézséget okozó tényezők

Az intézményben nemcsak a mentorált kollégák, de az egész nyelvi munkaközösség, valamint a projektmenedzsmen minden elképzelhetőt megtett azért, hogy a programcsomagokat maximális eredménnyel be tudják vezetni. Időnként azonban a központi, általuk nehezen befolyásolható problémák kedvüket szegték. Néhány ilyen probléma:

- Csak januárban tudtak érdemben elkezdni dolgozni, így nagyon nehéz volt az egész évre tervezett modulokat csak a 2. félévre beilleszteni, ez a késedelem a nyelvi program lényegét kérdőjelezte meg (azt, hogy kiegészítő anyagként használjuk a modulokat).
- Gond volt a taneszköz-ellátással. Mind az intézmény vezetése, mind a kollégák, mind jómagam értetlenül álltunk a késlekedés, majd januárban a rengeteg, nyelvi órára szükséges fénymásolás realizálása előtt, hiszen kiderült, hogy a tanulóknak kiadandó feladatlapok, egyéb anyagok döntő hányada csak elektronikusan elérhető, tehát fénymásolni kellett őket.

Enélkül lehetetlen lett volna a modulokat az eredeti formájukban alkalmazni. A színes képek fekete-ferhérben történő másolása bizony értékcsökkenést okozott, bár az intézmény jelentős összeget áldozott az eredeti formában történő reprodukálásra.

Hiába dolgozták át a TIOK-os kipróbáló intézmények javaslatai alapján a nyelvi modulokat, az adatbankban megtalálható anyagok még mindig tele vannak hibával és hiányossággal. Gond volt az, hogy időben még mindig nem teljesíthetők egy-egy tanóra alatt az arra szánt egységek. A nyelvi szintek megjelölése is hibás volt sok modulban, jellemzően sok a megjelölt szinthez képest túl nehéz modul. Például hihetetlenül sok gond volt a hanganyagokkal, ezért nem vagy csak nehezen lehetett őket használni. A válasz a fejlesztőktől erre az volt, hogy tudnak a problémáról, és majd 2007. őszén kicserélik az anyagot. Ezt elég frusztráló hallani olyan pedagógusoknak, akiknek az iskolákban mindent meg kell azonnal oldani, hiszen egy félig meglévő hanganyagot igen problémás lejátszani azon az órán, ahol az egész anyaggal kell dolgozniuk.

4. Tapasztalatok a mentorált pedagógusok intézményére kiható módszertani átalakulásról

Kivétel nélkül pozitív változásokat tapasztaltam a munkaformák, módszerek és segédanyagok, valamint az eszközhasználat terén a közös munka végére. Mivel a kooperatív technikákat és a projekt módszert a nyelvi órákon eddig is használták már a kollégák (bár sokkal kisebb mértékben, mint a program alkalmazása során), a legnagyobb változást talán az interaktív tábla, illetve az internetes munka hozta, ennek rendszeres használata forradalmian átalakította az idegen-nyelvi csoportokban folyó munkát. Az új idegen nyelvi helyi tanterv, amelybe beépültek a kompetencia-alapú nyelvi modulok, megteremti a teljes intézményi disszeminációnak a lehetőségét, így a 2007/2008. tanévtől a program felmenő és belépő rendszerben is rutinszerűen alkalmazható az intézményben lévő nyelvi csoportokban. A jövőben az intézményt kiválóan tartom lokális és régiós disszeminációra is az idegen nyelvi kompetencia területen.

Szeged, 2007. szeptember 9.

Együd János Lászlóné
Együd János Lászlóné

mentor

SZAKMAI ÉRTÉKELÉS
A
KATEDRA INFORMATIKAI ÉS MŰVÉSZETI
SZAKKÖZÉPISKOLA
MUNKÁJÁRÓL

A HEFOP-3.1.3. pályázati program mentorálása során végeztem szakmai értékelést a kecskeméti Katedra Informatikai és Művészeti Szakközépiskolában.

Az intézmény vezetése és tantestülete az új pedagógiai programok iránt elkötelezett, gyermekközpontú oktató-nevelőmunkát végez.

Dr. Tubak István igazgató és Dr. Tubakné Tütő Ágnes projektmenedzser a közoktatás megújulási rendszerét jól átlátja, s jól tudja saját iskolájára adaptálni. Mindketten igazi menedzser-vezetők, akik képesek kollégáikat lelkesíteni, s bevonni új pályázatokba, programokba.

Példás szervezőmunkájuknak köszönhetően a Katedra Informatikai és Művészeti Szakközépiskola a város többi oktatási intézménye számára is nyitott, átadja tapasztalatait, új módszereit.

Az intézményben végzett – a HEFOP-pályázattal kapcsolatos – adminisztratív munkát mindig példamutatóan rendben találtam.

A pedagógiai megújulás folyamatosságának biztosítása a munkaközösségi munka szervezettsége, mely mutatja, hogy az új programokat kipróbáló pedagógusok átadják tapasztalataikat kollégáiknak.

Az intézmény értékeléséhez pozitív képet mutattak a bemutató órák, melyeken a modern pedagógiai eszközök tudatos használatát, a tanulók kreatív munkáltatását láttam.

A humán munkaközösség három pedagógusának szakmai munkáját segítettem, s az ő munkájukat kiemelten tudom értékelni.

Novák László magyar szakos tanár a „szövegértés, szövegalkotás A „ program bevezetésében végzett dicséretes munkát. Minden tanulót megmozgató óráin a kooperatív tanulás mintapéldáját tapasztaltam.

Szabóné Sánta Julianna a „szövegértés, szövegalkotás C” programot kimagasló szinten valósította meg. A régióban legnagyobb nehézséget okozó program gyakorlati kivitelezésében olyan munkaprogramokat hozott létre, melyek a többi intézmény tanárai számára is útmutatást adnak.

Détári Csaba a „szövegértés, szövegalkotás B” program keretében történelem tantárgyból valósított meg követésre méltó újításokat.

A Katedra Informatikai és Művészeti Szakközépiskola tanárai és vezetése olyan modern oktatási formákat valósít meg, melyek városi, térségi bemutatókra, továbbképzésekre alkalmasak. A szakközépiskola oktató-nevelőmunkája **gimnáziumi szinten** is megállja helyét.

Fábián Györgyné dr. Szenczi Ibolya
Fábián Györgyné dr. Szenczi Ibolya
HEFOP-mentor, közoktatási szakértő

Kecskemét, 2007. szeptember 10.

Széchenyivárosi Óvoda és Általános Iskola
6000 Kecskemét
Lunkányi János u. 10.

TÁRGY: KÖSZÖNŐLEVÉL A KATEDRÁNAK

Tisztelt Igazgató Úr!
Kedves Kollégák!

A Széchenyivárosi Óvoda és Általános Iskola vezetősége azzal a kéréssel fordult Önökhöz, hogy legyenek szívesek megszervezni számunkra egy kompetenciaalapú oktatással kapcsolatos továbbképzést.

Köszönjük, hogy kezdettől fogva pozitívan támogatták kezdeményezésünket.

Átgondolt, igényes szervezőmunkával tették zökkenőmentessé 128 pedagógus számára a bemutatót. Jó ötletnek tartottuk, hogy már napokkal előtte elküldték a pontos beosztást, így mindegyik kolléga időben értesülhetett arról, hogy mikor, hol, milyen előadást fog hallani.

Mind az elméleti, mind a gyakorlati rész sokoldalú, változatos volt számunkra, az itt hallottak segíteni fognak bennünket az elindulásban és a továbbvitelben.

Külön köszönet illeti meg a szervezőket azért, hogy sok ötlettel gazdagították tudásunkat, megfelelő motivációval keltették fel az érdeklődésünket a kompetenciaalapú oktatás iránt.

„Vendéglátóink” az értékes előadásokon túl sokféle szakirodalommal és segédanyaggal láttak el bennünket. Az intézményvezető és intézményegység-vezetők külön segítséget kaptak ahhoz, hogy a kulskompetenciákat milyen módon célszerű beépíteni a helyi tantervünkbe.

A kollégák is elismerően nyilatkoztak erről a délutánról, hiszen a Katedra iskolától mind szakmai, mind emberi vonatkozásban sokat kaptunk.

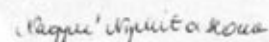
Köszönet érte!

Jó szívvel fogadtuk az Önök által felajánlott együttműködési lehetőséget.

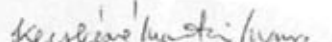
További munkájukhoz kívánunk jó egészséget és sikereket.

Üdvözlettel a Széchenyivárosi Óvoda és Általános Iskola tantestülete nevében:

Kecskemét, 2007. november 13.

Nagyné Nyekita Iлона
igazgató-főtanácsos

Mészáros Katalin
intézményegység-vezetők

Keckésné Marthi Mariann
intézményegység-vezetők

Tartalomjegyzék

Bevezető	1
Kompetencia-alapú oktatás a Katedra Szakközépiskolában	2
Szövegértés – szövegalkotás kompetenciafejlesztés	4
Irodalmi önképző	5
Matematika „A” programcsomag	6
Hétköznapok matematikája - HEFOP Életpálya-építés matematika B modul	7
Az IKT (információs és kommunikációs technológiák) kompetencia fejlesztése	8
Digitális taneszközök alkalmazása a természettudományos tantárgyak tanítása során	10
Életpálya-építés	12
Idegen nyelvi kompetenciaterület	13
Zárókonferencia	14
Záró gondolatok	15
Melléklet	16

Katedra Informatikai és Művészeti Szakközépiskola
Kompetencia-alapú oktatás a Katedra Szakközépiskolában

Ez a kiadvány a
Humánerőforrás-fejlesztési Operatív program
3.1.3 pályázati projekt keretében készült

Szerkesztette: dr. Tubakné Tütő Ágnes
A borító fotomontázsát készítette: Farkas László
Kiadványtervezés és nyomdai előkészítés: Tóth Mariann

FELELŐS KIADÓ
dr. Tubak István